

**Komenda Wojewódzka Policji
w Białymstoku
E.5230.6.2012.WS**

Białystok, dnia 30 listopada 2012 roku

**PROTOKÓŁ
z kontroli doraźnej
przeprowadzonej w Straży Miejskiej w Sokółce.**

- I. Data i miejsce kontroli:** 14 – 16 listopada 2012 roku w siedzibie Straży Miejskiej w Sokółce, 16-100 Sokółka, ul. Plac Kościuszki 15.
- II. Podstawa prawna kontroli:**
- art. 9 ust. 2 *ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o strażach gminnych (Dz. U. z 1997 r. Nr 123. poz. 779 z późn. zm.)*,
  - § 5 *Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 grudnia 2009 roku w sprawie trybu sprawowania nadzoru nad działalnością straży gminnych (miejskich) (Dz. U. z 2009 r. Nr 220, poz. 1733)*,
  - „Plan kontroli straży gminnych (miejskich) na rok 2010” zatwierdzony w dniu 30 marca 2010 roku przez Wojewodę Podlaskiego i Podlaskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji.
- III. Zespół kontrolny:**
- przewodniczący zespołu kontrolnego: podinsp. Wojciech Snopko – ekspert Wydziału Prewencji KWP w Białymstoku,
  - podkom. Janusz Przymierski – specjalista Wydziału Ruchu Drogowego KWP w Białymstoku.
- IV. Okres objęty kontrolą:** od 1 stycznia 2009 roku do 30 października 2012 roku.
- V. Przedmiot kontroli:** zbadanie z ramienia Wojewody Podlaskiego zgodności działania Straży Miejskiej w Sokółce z przepisami ustawy o strażach gminnych w zakresie:
- wykonywania przez strażników miejskich uprawnień określonych w art. 12 *ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o strażach gminnych*,
  - użycia przez strażników miejskich środków przymusu bezpośredniego określonych w art. 14 *ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o strażach gminnych*,
  - prowadzenia ewidencji określonej w art. 9a ust. 1 *ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o strażach gminnych*.
- VI. Dokumenty poddane kontroli:**
1. Zarządzenie nr 2/91 Burmistrza Miasta i Gminy Sokółka z dnia 29 lipca 1991 roku o utworzeniu Straży Miejskiej w Sokółce.
  2. Uchwała nr XXXIII/254/05 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 26 kwietnia 2005 roku w sprawie nadania regulaminu Straży Miejskiej w Sokółce.

3. Porozumienie Komendanta Powiatowej Policji w Sokółce oraz Burmistrza Miasta i Gminy Sokółka dot. współpracy Komendy Powiatowej Policji i Straży Miejskiej w zakresie ochrony porządku i bezpieczeństwa publicznego w mieście i gminie Sokółka.
4. Sprawozdania dotyczące ewidencji etatów, wyposażenia oraz działań Straży Miejskiej w Sokółce za: I półrocze 2009 roku, 2009 rok, I półrocze 2010 roku, 2010 rok, I półrocze 2011 roku, 2011 rok, I półrocze 2012 roku.
5. Sprawozdania z działalności Straży Miejskiej w Sokółce za: 2009, 2010, 2011 rok.
6. Upoważnienia strażników Straży Miejskiej w Sokółce: Roberta Dariusza Grzesik, Marka Olechno, Janusza Uściłko, Andrzeja Parchanowicza do nakładania grzywien w drodze mandatów karnych oraz dokonywania kontroli ruchu drogowego.
7. Pisma Burmistrza Sokółki dot. zawieszenia Komendanta Straży Miejskiej w Sokółce.
8. Pisma Burmistrza Sokółki dot. powierzenia obowiązków Komendanta Straży Miejskiej w Sokółce.
9. Losowo wybrane notatniki strażników Straży Miejskiej w Sokółce: Roberta Dariusza Grzesik, Marka Olechno, Janusza Uściłko, Andrzeja Parchanowicza
10. Książki mandatów karnych Tom 3/2007 i Tom IV/2011.
11. Rejestr wniosków do Sądu Rejonowego Tom 2/2007.
12. Spis spraw 5235-1/2010 – Rejestr spraw o wykroczenia.
13. Książka kart Rejestracyjnych Mrd-5/2 Tom II/2008.

Przed przystąpieniem do kontroli kierownikowi jednostki kontrolowanej – Burmistrzowi Sokółki – Stanisławowi Małachwiej, jak również p. o. Komendanta Straży Miejskiej w Sokółce – Robertowi Dariuszowi Grzesik okazano upoważnienia nr 1/2012 i 2/2012 - podpisane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego Jerzego Kędzierewicza - do przeprowadzenia kontroli w Straży Miejskiej w Sokółce przez funkcjonariuszy Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku – podinsp. Wojciecha Snopko i podkom. Janusza Przymierskiego oraz dokonano wpisu w książce kontroli prowadzonej przez Urząd Miasta w Sokółce.

VII. Ustalenia kontrolne:

1. Straż Miejska w Sokółce powołana została *Zarządzeniem nr 2/91 Burmistrza Miasta i Gminy Sokółka z dnia 29 lipca 1991 roku o utworzeniu Straży Miejskiej w Sokółce* (dowód, akta kontroli k. 1).
2. Straż Miejska w Sokółce umiejscowiona jest w strukturze organizacyjnej Urzędu Miasta Sokółka. Teren działania straży obejmuje cały obszar administracyjny gminy Sokółki (dowód, akta kontroli k. 2 i k. 13).
3. Zgodnie z art. 6 ust. 2 *ustawy o strażach gminnych* straż posiada nadany Uchwałą nr XXXIII/254/05 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 26 kwietnia 2005 roku regulamin (dowód, akta kontroli k. 12 - 16).
4. Nadzór nad strażą sprawuje Burmistrz Sokółki – Stanisław Małachwiej (dowód, akta kontroli k. 13).
5. Poddane sprawdzeniu ewidencje etatów, wyposażenia, działań straży za rok I półrocze 2009 roku, 2009 rok, I półrocze 2010 roku, 2010 rok, I półrocze 2011 roku, 2011 rok oraz za I półrocze 2012 roku prowadzone są zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu MSWiA z dnia 12 listopada 2009 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia przez straże gminne (miejskiej) ewidencji etatów, wyposażenia oraz wyników działań straży (dowód, akta kontroli k. 17 - 48).
6. Zgodnie z ewidencją etatów prowadzoną na dzień 30 czerwca 2012 roku Straż Miejska w Sokółce składa się z 5 etatów: komendanta, 3 starszych inspektorów oraz 1 młodszego specjalisty (dowód, akta kontroli k. 45 - 48).

7. Od dnia 30.08.2012 roku Komendant Straży Miejskiej w Sokółce Krzysztof Jacewicz jest zawieszony w pełnieniu obowiązków pracowniczych. Od tego samego dnia obowiązki Komendanta Straży Miejskiej w Sokółce zostały powierzone Robertowi Dariuszowi Grzesik (dowód, akta kontroli k. 68 - 73).
8. Wg udzielonych wyjaśnień zatrudnieni strażnicy posiadają, zgodnie z wymogami art. 24 pkt 4 i art. 25 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych, minimum wykształcenie średnie oraz ukończony z wynikiem pozytywnym kurs podstawowy.
9. Wg ewidencji wyposażenia prowadzonej na dzień 30 czerwca 2012 roku straż posiada: 5 szt. kajdanek, 5 pałek obronnych wielofunkcyjnych, 5 paralizatorów, 7 ręcznych miotaczy gazu oraz 1 samochód. (dowód, akta kontroli k. 45 - 48).
10. Poddane sprawdzeniu upoważnienia strażników do dokonywania kontroli ruchu drogowego są zgodne z wymogami określonymi w § 15 ust. 4 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lipca 2008 r. w sprawie kontroli ruchu drogowego (dowód, akta kontroli k. 79 - 86).
11. Poddane sprawdzeniu upoważnienia do nakładania mandatu karnego za określone wykroczenia odpowiadają wymogom Rozporządzenia MSWiA z dnia 17 listopada 2003 roku w sprawie wykroczeń, za które strażnicy straży gminnych są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (dowód, akta kontroli k. 78 - 86).
12. Zgodnie z ewidencją wyników działań Straży Miejskiej w Sokółce (dowód, akta kontroli k. 17 - 48):
  - za 2009 rok strażnicy zastosowali wobec sprawców wykroczeń **920** środków represji, w tym: **751** środków oddziaływania wychowawczego, **160** mandatów karnych na kwotę **13460 zł** oraz skierowali **9** wniosków o ukaranie do sądu.
  - za 2010 rok strażnicy zastosowali wobec sprawców wykroczeń **776** środków represji, w tym: **572** środki oddziaływania wychowawczego, **200** mandatów karnych na kwotę **18230 zł** oraz skierowali **4** wnioski o ukaranie do sądu.
  - za 2011 rok strażnicy zastosowali wobec sprawców wykroczeń **607** środków represji, w tym: **432** środki oddziaływania wychowawczego, **175** mandatów karnych na kwotę **14570 zł**. Nie kierowano wniosków o ukaranie do sądu.
  - za I półrocze 2012 rok strażnicy zastosowali wobec sprawców wykroczeń **437** środków represji, w tym: **308** środków oddziaływania wychowawczego, **129** mandatów karnych na kwotę **8870 zł**. Nie kierowano wniosków o ukaranie do sądu.
13. W 2009 roku strażnicy zabezpieczyli 5 miejsc przestępstwa, 27 razy chronili obiekty komunalne oraz wykonali 339 konwojów dokumentów na rzecz gminy (dowód, akta kontroli k. 24). W 2010 roku 15 razy chronili obiekty komunalne oraz zrealizowali 265 konwojów dokumentów (dowód, akta kontroli k. 33). W 2011 roku 20 razy chronili obiekty komunalne, zrealizowali 306 konwojów dokumentów, 1 osobę doprowadzili do izby wytrzeźwień lub miejsca zamieszkania oraz 3 razy zabezpieczali miejsce przestępstwa (dowód, akta kontroli k. 43).
14. W roku 2009 strażnicy miejscy uczestniczyli w 41 wspólnych służbach z funkcjonariuszami Policji, w roku 2010 – w 66 służbach, w roku 2011 – w 86 służbach (dowód, akta kontroli k. 49, k. 33, k. 43).
15. Brak jest możliwości weryfikacji danych zawartych w sporządzonych „Ewidencjach etatów, wyposażenia oraz wyników działań straży” jak również w „Sprawozdaniach z działalności Straży Miejskiej w Sokółce” z uwagi na „specyficzny” sposób zbierania przedmiotowych danych: uzyskane wyniki strażnicy Straży Miejskiej w Sokółce zliczają w systemie półrocznym z posiadanych notatników służbowych (gdzie często zapisy są bardzo skrócone i lakoniczne, a przy tym mało czytelne) i następnie przekazują komendantowi, który sporządza zestawienie zbiorcze (półroczne/roczne). Ponadto Komendant SM w Sokółce realizuje niektóre czynności, a nie prowadzi notatnika służbowego (dowód, akta kontroli k. 163 - 164).

16. Straż Miejska w Sokółce posiada zawarte „Porozumienie Komendanta Powiatowej Policji w Sokółce oraz Burmistrza Miasta i Gminy Sokółka dot. współpracy Komendy Powiatowej Policji i Straży Miejskiej w zakresie ochrony porządku i bezpieczeństwa publicznego w mieście i gminie Sokółka” (bez oznaczonej daty zawarcia – prawdopodobnie z 1999 roku) (dowód, akta kontroli k. 74 - 78).
17. W ramach zawartego porozumienia w kontrolowanym okresie komendant straży uczestniczył w zespołach zadaniowych organizowanych przez KPP w Sokółce, podczas których dokonywane były oceny zagrożeń bezpieczeństwa oraz porządku publicznego występujących na terenie działania jednostek.
18. Zgodnie z Książką mandatów karnych Tom 3/2007 w IV kwartale roku 2009 strażnicy nałożyli 20 mandatów karnych kredytowanych za wykroczenia z art. 90, 92, 97, 95 k.w. W I kwartale roku 2010 strażnicy nałożyli 20 mandatów karnych kredytowanych za wykroczenia z art. 90, 92, 97, 95 k.w. Zgodnie z Książką mandatów karnych Tom IV/2011 w okresie od dnia 07.01.2009 r. do dnia 12.11.2012 r. strażnicy nałożyli 344 mandaty karne kredytowane za wykroczenia z art. 90, 92, 97, 95 k.w.
19. Straż Miejska Sokółce realizując czynności wyjaśniające w sprawach o wykroczenia:
- o w roku 2009 skierowała do sądu 10 wniosków o ukaranie, z czego: 1 z art. 90 k.w., a 9 z przepisów regulujących czystość i porządek w gminie - zgodnie z „Rejestrem wniosków o ukaranie do sądu Tom 2/2007”, założonym 3 grudnia 2007 roku,
  - o w okresie od IV kwartału 2009 do I kwartału 2010 r. skierowała do sądu 2 wnioski z art. 10 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie,
  - o w roku 2010 sporządziła 4 wnioski o ukaranie: 1 z art. 75 k.w. i 3 z art. 10 ustawy o porządku w gminie z dnia 08.07.2010 r., - zgodnie z „Rejestrem wniosków o ukaranie do sądu Tom 2/2007”, założonym 3 grudnia 2007 roku,
  - o w roku 2011 i 2012 do czasu sprawdzenia nie sporządziła wniosków o ukaranie do sądu.

Powyższe wskazuje na rozbieżność w prowadzonej dokumentacji dotyczącej podjętych czynności wyjaśniających i skierowanych wniosków o ukaranie. Wg „Ewidencjach etatów, wyposażenia oraz wyników działań straży” za rok 2009 skierowano 9 wniosków o ukaranie, natomiast w „Rejestrze wniosków...” 10 wniosków.

Brak jest ewidencji sporządzonej dokumentacji dowodowej, np. w postaci notatki sporządzonej zgodnie z art. 37 § 1 i 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, (Dz. U. 2008 Nr 133, poz. 848 ze zm. zwanej dalej k.p.w.), z podjętych przez strażników czynności nie zakończonych na miejscu ujawnienia zdarzenia w sposób przewidziany w k.p.w. oraz dokumentacji pozwalającej na stwierdzenie, ile czynności podjęto na podstawie zawiadomienia osób o popełnieniu wykroczenia (np. brak protokółarnego przyjęcia zawiadomienia o wykroczeniu czy notatki).

Brak jest możliwości dokonania weryfikacji zasadności oraz poprawności procedury oraz liczby stosowania środków oddziaływania wychowawczego przewidzianych w art. 41 k.w. wobec sprawców wykroczeń ujawnionych przez strażników z uwagi na lakoniczne/skrótowe, jak również nieczytelne zapisy w notatnikach służbowych, przedstawiające okoliczności ujawnionego wykroczenia, szczególnie dot. to wykroczeń związanych z bezpieczeństwem i porządkiem w ruchu drogowym, np. „*parkowanie na zakazie, parkowanie na chodniku, parkowanie na przejściu*”. Strażnicy nie prowadzą innej dokumentacji niż zapisy w notatnikach służbowych pozwalającej na ustalenie rzeczywistej liczby zastosowanych pouczeń wobec sprawców wykroczeń. Dodatkowo ustalono, iż Komendant Straży Miejskiej w Sokółce nie prowadzi notatnika służbowego, a podejmuje czynności wobec sprawców naruszeń przepisów. Ponadto w trakcie sprawdzenia nie otrzymano rejestru, czy innej ewidencji wskazującej na liczbę wydanych notatników służbowych strażników.

Powyższe ustalenia zostały poprzedzone weryfikacją/analizą zapisów w losowo wybranych notatnikach służbowych strażników. Stwierdzono brak notatnika Roberta Grzesik za okres 20.04.2010 - 11.06.2010 roku i 17.03.2011 - 25.09.2011 roku. Notatnik Marka Olechno prowadzony w okresie 03.06.2011 - 01.11.2011 r. nie posiadał nadanego numeru.

20. Analiza losowo wybranych kart Mrd 5/2 sporządzonych przez strażników Straży Miejskiej w Sokółce w związku z ujawnionym wykroczeniem w ruchu drogowym za okres od 08.09.2011 r. do 09.11.2012 r., tj. z pozycji 121, 126, 128, 131, 135, 136, 141, 144, 145, 147, 153, 155, 158, 159 wykazała,

iż osoby którym strażnicy przypisali punkty karne figurują w systemie KSIP, a punkty są przypisane. Brak jest natomiast potwierżeń przekazania przedmiotowych kart.

21. Wg wyjaśnień, w poddanym kontroli okresie do Burmistrza Sokółka wpłynęła jedna (niepotwierdzona) skarga na działalność strażnika (2009 rok).
22. Wg wyjaśnień, w kontrolowanym okresie strażnicy miejscy nie stosowali środków przymusu bezpośredniego.

VIII. Wnioski:

1. Straż Miejska w Sokółce realizuje zadania określone w art. 11 ust. 1 *ustawy o strażach gminnych*.
2. Ewidencje straży prowadzone są zgodnie z przepisami *Rozporządzenia MSWiA z dnia 12 listopada 2009 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia przez straże gminne (miejskie) ewidencji etatów oraz wyposażenia straży*.
3. Komendant Straży Miejskiej w Sokółce uczestniczy w zespołach zadaniowych organizowanych przez KPP w Sokółce, natomiast strażnicy miejscy uczestniczą we wspólnych służbach z funkcjonariuszami Policji z KPP w Sokółce.
4. Strażnicy miejscy posiadają upoważnienia do nakładania mandatów karnych oraz upoważnienia do dokonywania kontroli ruchu drogowego.
5. Nie jest możliwa weryfikacja danych zawartych w sporządzonych „Ewidencjach etatów, wyposażenia oraz wyników działań straży” jak również w „Sprawozdaniach z działalności Straży Miejskiej w Sokółce”, ze względu na brak bieżącego ewidencjonowania uzyskanych wyników przez strażników.
6. Stwierdzono rozbieżność danych zawartych w „Ewidencji etatów, wyposażenia oraz wyników działań straży”, a „Rejestrze wniosków...” za rok 2009.
7. Zasadnym jest rozważenie wprowadzenia:
  - ewidencji sporządzonej przez strażników dokumentacji z przeprowadzonych czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia,
  - ewidencji czynności wyjaśniających zakończonych odstąpieniem od sporządzenia wniosku o ukaranie z powodów przewidzianych przepisami art. 5 k.p.w.,
  - ewidencjonowania liczby przekazanych kart Mrd – 5/2 do właściwej jednostki Policji z możliwością potwierdzenia daty przekazania, celem wypełnienia obowiązku wskazanego w § 4 ust. 10 rozporządzenia MSW z dnia 25.04.2012 r. w sprawie postępowania z kierowcami naruszającymi przepisy ruchu drogowego, (Dz. U. 2012, poz. 488),
  - ewidencji wyników uzyskanych w służbie przez strażników.
8. Rozważenie możliwości wprowadzenia zasady, iż notatnik służbowy po jego zakończeniu jest niezwłocznie przekazywany osobie odpowiadającej w straży miejskiej za gospodarę tymi notatnikami.
9. Rozważenie zasadności uaktualnienia „Porozumienia Komendanta Powiatowej Policji w Sokółce oraz Burmistrza Miasta i Gminy Sokółka dot. współpracy Komendy Powiatowej Policji i Straży Miejskiej w zakresie ochrony porządku i bezpieczeństwa publicznego w mieście i gminie Sokółka”.

Pan Burmistrz Sokółki został poinformowany o:

- 1) na podstawie § 10 ust. 3 *Rozporządzenia MSWiA z dnia 21 grudnia 2009 roku w sprawie trybu sprawowania nadzoru nad działalnością straży gminnych (miejskich)* prawie do odmowy podpisania protokołu kontroli i konieczności złożenia w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienia przyczyn tej odmowy;

- 2) na podstawie § 10 ust. 4 cyt. zarządzenia prawie zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole.

Zastrzeżenia, o których mowa w pkt 2 należy zgłosić na piśmie do Podlaskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji w **terminie 7 dni** od dnia otrzymania protokołu kontroli.

podpis kontrolowanego:

podpisy kontrolujących:

1. ....

2. ....

Jeden egzemplarz protokołu otrzymałem:

Wvk. w 3 egz. A.B./W.S.

Egz. Nr 1 – Wojewoda Podlaski,

Egz. Nr 2 – Podlaski Komendant Wojewódzki Policji,

Egz. Nr 3 – Burmistrz Miasta Sokółka.